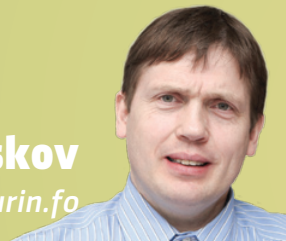

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

HÓTTIR MIÐLAR Í FØROYUM

Tað kunnu sjálvandi vera fleiri orsøkir til, at fjølmiðlarnir í Føroyum ikki hava tað so gott.

Tað kunnu vera miðlarnir sjálvir, sum ikki eru nóg góðir, ella tað eru aðrar umstøður kring miðlarnar, sum ikki eru nóg góðar.

Í báðum førum býðist bótur. Miðlarnir mugu liva eftir førimumi, og gera sítt arbeiðið alt eftir, hvussu figgjarumstøðurnar eru. Tað eru korini í miðlavinnuni, eins í so mongum øðrum vinnum.

Men tað ber eisini til hjá politikarum at skapa miðlunum karmar, sum gera, at miðlarnir kunnu virka. At hava fjølmiðlar hevur stóran týðning fyri fólkaræði, tí miðlarnir verða náttúrlig móttvekt til politiska

valdið. Soleiðis skal tað vera við eini kritiskari pressu.

Í øðrum londum eru viðurskiftini kring miðlar skipað. Tú hevur vanliga eitt alment public service kringvarp, eins og vit hava í Føroyum. Munurin er bara tann, at aðrastaðni hevur kringvarpið sína jättan, til dømis sítt kringvarpsgjald. Og tað er so tað, sum heldur lív í stovninum. Har hevur man so eisini skipanir sum halda lív í flestu redaktiónunum. Tað verður gjørt partvís við útberingarstuðuli til bløðini og við beinleiðis jättan til ávísar redaktiónir. Í til dømis Danmark vórðu bara tvey blaðhús, sum høvdu klárað seg uttan miðlastuðulin.

Men í Føroyum vilja politikar-

arnir ikki ein gong jättað almenna kringvaprinum neyðugu pengarnar. Politikararnir hava latið kringvarpsgjaldið staðið í stað í árávis, og eggja so heldur stovninum til at kappast við privatu miðlarnar um lýsingarpengarnar. Soleiðis verða at kalla allir útvarpslýsingarpengarnir kanaliseraðir til Kringvarpið. Útgangspunktið hjá Kringvarpinum eru tær 45 milliónirnar, sum stovnurin veit at hann fær – og tær 10 milliónirnar, sum Mentamálaráðið vil hava Kringvarpið at taka frá tí marknaðinum, sum náttúrliga hoyrir til privatu miðlarnar.

Í 2007 var ein semja gjörd í mentanarnevndini hjá løgtinginum um at niðurlaga lýsingarnar í Kringvarpi-

num yvir fimm ár. Helena Dam á Neystabø gjørdi einki við hetta, tá hon umsat mentamál. Bjørn Kalsø ger heldur einki. Hann tykist firtin um, at Fólkaplokkurin ikki vil lova honum at geva Kringvarpinum fleiri

pengar, og tí ger hann einki fyri at bóta korini hjá pivatu miðlunum. Hann hevur annars myndugleikan púra einsamallur. Hann kann við kunngerð siga, at Kringvapið skal ikki kappast við privatar miðlar um lýsingar og sponsoat.

Men tað vil Bjørn Kalsø ikki – og ímeðan fer fram ein niðurbræðing av føroyskum fjølmiðlum. Starvsfókatálið í hesi vinnu er farið niður í helvt seinastu sjeý árin.

Tað hóttir javnvágna, sum eigur at verða millum fólkið og valdið.

» **Starvsfólk í miðlunum eru fækkað niður í helvt í sjeý ár**

Bjóða upp á síni egnu útboð

– Hvussu kann ein almennur stovnur bjóða eitt arbeiði út, sjálvur bjóða upp á uppgávuna, meta um innkomnu tilboðini og enda við at geva sær sjálvum arbeiðið?

Tað spyr Føroya Arbeiðsgevarafelag í sambandi við, at Landsverk fyri nøkrum árum síðani fekk boð um, at asfaltering skuldi bjóðast út.

So varð gjørt, men skjótt vísti tað seg, at Landsverk sjálvt eisini bjóðaði upp á hesar uppgávur.

– Tað verður sagt, at orsøkin til, at Landsverk skal bjóða upp á arbeiðini er, at hetta tryggjar kapping um uppgávuna. Tað eru tó fleiri stórir veikleikar við hesum argumenti. Ein av hesum veikleikum er, at Landsverk er við til at upprætthalda ein yvirkapasitet á økinum, sum í longdini helst er ein forðing fyri, at kostnaðurin av asfaltering kann lækka yvir tíð. Færri tól og útgerð, sum kunnu gera tað sama arbeiðið, hevði givið betri lønsemi og harvið lægri kostnað, skrivur Vinnuhúsið, sum heldur fram:

»Ein annar veikleiki er spurningurin um gegni. Vanliga verður tað gjørt nógv fyri, at tann fyrirkonan, sum er við til at fyrireika eitt útboð, ikki

eisini er við til at bjóða upp á arbeiðið. Orsøkin er, at man vil sleppa undan illgrunanum um, at krøvini verða sett á ein hátt, sum tænar einum sjálvum best, og man tí fær ein kappingarfyrirumun.

Tann triðji er spurningurin um marknaðarstödd. Besti mátin at tryggja eina muna góða kapping á privata marknaðinum er ikki neyðturviliga at tvíhalda um eina almenna framleiðslu. Kappingin kann eisini tryggjast við at økja um støddina á marknaðinum, t. e. at útveita meira. Tá tað frammanundan eru fyrirkur á marknaðinum, kann ein stórri almenn útveiting bara styrkja um møguleikan hjá fleiri fyrirkum at klára seg á hesum marknaðinum, og harvið tryggja kappingina.

Leikluturin hjá Landsverki verður tá tann sami, sum hann

er í øðrum byggi- og annlegsverkætlanum hjá landinum:

At bjóða arbeiðið út millum privatu fyrirkurnar, velja besta tilboðið, og síðani eftirkanna, at arbeiðið lýkur settu krøvini. Eingin orsøk tykist at vera at viðgera asfaltøkið øðrvísi enn annað virksemi hjá Landsverki, tá ein privatur marknaður fyri asfaltframleiðslu og -álegging longu er í Føroyum, og møgult er at styrkja henda enn meira.

Tíverri vísir tað seg, at almennir stovnur, sum sjálvir bjóða upp á síni arbeiði, treyðugt sjálvir vilja sleppa hesum møguleika. Tá so er, eigur politiski myndugleikin at taka stig til at broyta skipanina.

Eitt upplagt stað at byrja er í samband við asfaltering hjá Landsverki, heldur Vinnuhúsið.

» **Menn skulu sleppa at spæla**

HELLELUJA SOFUS
SÍÐA 8-9

» **Miðlaheimurin bløðir**

BAKGRUND
SÍÐA 12-13

Sea Shepherd broytir búmerkið

Sea Shepherd hevur broytt teirra búmerki fyri herferðina ímóti grindadrápi. Føroyska Merkið var upprunaliga partur av hesum logo, men eftir nógvar atfinningar hevur felagsskapurin gjørt av at taka føroyska flaggið úr sínum búmerki.

– Paul Watson hevur sjálvur tikið avgerð um, at Merkið ikki skal verða ímyndin av kampanjuni hjá

Sea Sherpherd í Føroyum, tí vit hava einki ímóti føroyingum ella føroyskari mentan. Vit eru her fyri at steðga grindadrápinum, sigur Peter Hammerstedt, sum er ein av leiðarunum hjá Sea Shepherd.

Í staðin fyri Merkið hevur Sea Shepherd valt at brúka Tindhólm í sínum grafiska útrykki fyri herferðini í Føroyum.